

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ
І АДМІНІСТРАЦІЯ:
Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. швдн. 143.322.
Адреса для телеграм:
— „Діло“, Львів. —
Гол. Редактор приймає від
11—12 год. передполуднем
Рукописів не звертається

ПЕРЕДПЛАТА:
Місячно: в крав. 4.50 зол.
За границею:
В Америці 1 долар, Франції,
Голландії, Бельгії 20 фр. фр.,
Італії 7.50 ал., Німеччині 7.50 ал.,
Швейцарії 3 шв. фр., Чехо-
словаччині 30 ч. к., Румунії 150
лей, Болгарії 7.50 ал., Австрії
7.50 ал. — Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГолошень
ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІ-
СТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА
20 сот.

Державний ювілей.

Львів, 27 жовтня 1928.

Завтра, дня 28. жовтня, чехословацький народ обходить величезну свято десятиліття своєї державності. Підготовка до цього величчю, гідна в повному колі. Численні установи: економічно-фінансові й культурні, чинники державні й громадські від кількох тижнів своєю підготовкою вносять і поширюють ювілейні настрої. Для авелічання десятилітнього ювілею республіки чехословацькі банки жертвують грібні мільйони на цілі культурні, харитативні й соціальної забезпечки. Письменники, вчені, економісти й політичні діячі всяких напрямків збираються довкола обожаного президента Масарика, гуманіста-філософа, провідного співтворця чехословацької республіки, що репрезентує верховний авторитет нації, еманентну сутність духа справжньої толеранції, культури, поступу й демократії, прикметного чехословацькому народові. Довкруги загальнопланованого през. Масарика об'єднуються всі політичні табори, не вважаючи на розбіжність думок і поглядів, підносячи в дарі найвищому представникові чехословацької державності найцінніше добро: жертвенну співпрацю у всіх діяльних національно-державного життя.

Акт 28. жовтня 1918, акт проголошення незалежної чехословацької державності, є поверненням висококультурного, політично зрілого й всебічно розвиненого чеського народу в ряди державних націй, є актом історичної справедливості.

Важким і тернистим був шлях чеського народу на протязі останніх тридцяти років. Висунений на західні окраїни славянського світа, втративши 1621 р. у битві під Білою Горю свою державну незалежність, давлений і виснажений, мусів витримувати натиск могутнього германського заходу. Як українці довгі століття протиставилися напорі варварського сходу, обороняючи західну культуру, так на протилежних окраїнах славянського світа чехи діяли на собі тягар нестримного натиску германського імперіалізму. І як українці, позбавлені своєї державності на перехрестіх стежках сходу і заходу, спалили кров'ю в обороні християнського світа, так чехи, борючись за свою душу, спалили кров'ю в обороні Славянщини.

Та безвинна, довголітня боротьба виснажила чехословаків. Вони билися як риба об лід в німецько-германських сітих. Після французької революції подув національного відродження, що леготом на дів облив усю Славянщину, в першу чергу пробудив до нового життя чехів. З того часу обминають воші фактично одно з провідних становищ у славянському світі. Хоч на початку XIX ст. чеської інтелігенції було дуже мало (про що свідчить відомий вислів славного Фр. Палачського аперд 70-ти літ, що колиб завалилися стани, в якіх були зібрані представники чеського народу, то не стало б його представників), то все таки чехи повели ривалізацію у славянському світі з могутньою Росією.

Вже 1848 р. відбувається перший славянський конгрес у Празі, на якому народи між ними поставлено

справу укладу акту федерації, яким усі славянські народи Австрії зобов'язуються жити зі собою в згоді, не домагаючись верховенства над другим і солідарно обороняючись від чужинців.

Від 1848 р. чехи пішли стомиленними кроками вперед, надлюдежними зусиллями творячи власну культуру, розбудовуючись економічно, захоплюючи в свої руки промисел і торгівлю, доводячи хліборобство до вершин різноманітної культури. Політичний вплив і значіння чехів зростали з кожним роком. Не вважаючи на свою опозиційну політику в Австрії, стали вони рішенням чинником у доводній монархії. Переживши і засвоївши собі методи праці своїх противників, чехи в короткому часі під багатьма оглядами перевищили своїх ворогів, але одночасно й учителів. Своєю завзятістю, енергією, посвятотою, а особливо змілістю і готовістю жертвувати всім для загально-національного добра, чехи працювали десятиками літ для здійснення єдиної мети: авелічання державності. Вже перед війною в них усе: адміністрація, фінанси, а навіть військо, не говорячи про всенародну свідомість, було готове для здійснення власної державності. Війна причинилася до прискіщення тієї справи. Всі чинники чеського народу, всі політичні партії мали перед очима тільки одну державну маршменів чехословацького народу. Для здійснення цієї мети чеські полки дезорганізували австрійську армію, копаючи могилу Австрії; для цієї мети проф. Масарик тинявся по всьому світу, мандруючи з Франції до Англії, а звідти в Росію і до Америки; для цієї мети Крамарж тернів в австрійській тюрмі; для цієї мети чеські легіони щедро жертвували своїм життям; для цієї мети терпіли і боролися весь чехословацький народ. Шастям чехословаків було тільки одно, а саме, що всі нахилилися під пануванням Габсбургів. З хвилею упал-

ку Габсбургів, а хвилею програної австро-угорської монархії, автоматично повстала чехословацька держава.

Реституція чехословацької держави є актом історичної справедливості, є сумою змагань чехословацького народу, вислідною їх національно-політичного білнсу.

За десяти літ існування чехословацької держави, її творці і громадяни, звільнені від чужинської „опіки“, доказали, що може зробити народ вільний і самостійний. Нинішня Чехословаччина єдина з усіх новостворених держав оправдала своє існування під кожним оглядом. Вона зуміла об'єднати всі народи, що входять в її склад, даючи їм, як громадянам, повну рівноправність і забезпечку всебічного розвитку. З усіх новостворених держав єдина Чехословаччина прикує шляхом справжнього демократизму, культури і поступу. Столиця Чехословаччини стала універсально-славянським центром, а українська й російська еміграція найшлях захист у братерських обіймах чехословацького народу.

Витаючи чехословацький народ із великим і радісним святом десятилітніх роковин, з державним ювілеєм, та висловлюючи найширші побажання дальшого світлого розвитку, звертаємося до чехословацьких братів з проханням, щоб вони загодили ту рану, яка офіційно називається Прикарпатською Руссю. В де ситиляти нашої державності припинити шкідливі експериментування частинною українського народу, припинити москалізацію і чехізацію, дайте змогу нашим нещасним, довголітньою мадяризацією розчавленим братам піднятися на вищий щабель всебічного розвитку, не ставте забори культурному об'єднанню тієї вітки з усім українським народом, а тоді ніщо не підірве чесько-української дружби і співпраці, перед якими в майбутності відкриваються дуже широкі і яскраві перспективи.

За всенародну ощадність.

Ідея масової ощадності та її національне значіння.

Завдання ощадності та її значіння для добробуту нації не є у нас повним питанням, з тільки позаблизання цього національно-господарського завдання і переведення його в дієвість заставляють нас шукати нових організаційних шляхів. Занепис праці індивідуальної має наступити в тому ділі робота абстрактна, масова і погодова, а занепис самої тільки пошукати одиниць має вийти також загальною ходою нації. Ось там стоїть наша мета, бо до цієї мети ми не дійдемо, якщо не вийдемо з нашого скарбу, що є між нами, скарбу, якого ми хочемо по-требувати, а не хочемо не годати його вилити у свої руки так, щоб він перестав нас не-вдовольняти, а став нам орудицею для добра нації.

До світової війни.

Клан „Праці і шари“ був проголошений у першій половині XIX ст. як перший крок до національного єднання. Це був клан паролів, який проголосив, що національний народ до економічного і культурного піднесення й злагоди неможливо, що він мав бути в нестримному часі до загальної нації.

Вже в середині XIX ст. в Габсбурзькій монархії почався рух за національну свідомість, який мав на меті

створити на основі національного братства твердості нації на меті боротьби з диком, що тоді лишилася наші нації і з темнотою розуму, щоб добути до ощадності, культури і господарства в рівному темпі. Тоді це один мотів був у діячів: соціально-політичний, щоб економічно підняти галицьку націю, що по економічній панщині ратувалося докладами з прощання.

Описи, а початком дев'яностих років минулого століття, стали такі народні діячі мислити на товариство „Прощання“, щоб вони підняли організації економічного зближення, бо сама просвітна діяльність не вистаряє. Наполегливо то товариство „Прощання“ в 1891 році випустило свій статут на справу економічної та загальної організації чотирьох „Прощань“ і прагнуло організувати клан позн-чок і ощадностей.

З тієї підготовчої діяльності відзначалася діяльність не тільки думка про за-владання реєстрованих спілок ощадності і позички та окремих організацій українських кооперативів при „Кредитній Співдружності“. І знову вони виступили з ідеєю ощадності, але вони не мали ніякої організації, що б могла бути в нестримному часі до загальної нації.

Так була початок діяльності „Спів-

дружності“ не була для нас повною потребою, бо однієї організації в наших установах значущі завдання очислювалися з краєм і в державі мали ми легко доступні і дешеві засоби і другі засоби заси.

Час воєнний і повсенний

Привієм час воєнний з потім повсенний і народом Європи стало ще серйозніше жити, як було перед війною. Воєнні злишнелі і втрати: обов'язковий тиша (свадбаний), зменшення праці воєнних державних корпорацій й економіка війни між державами змусили народи нове завдання як коначну потребу: творити свої питомі національні капітали, щоб стати незалежними. Для здійснення цього беззастовно важкого національно-економічного питання, від якого залежить життя народів, стали шукати нових засобів, що мають свої державні, державні надії, щоб поширити і зглибити ідею масової ощадності, зважачи на цей засіб головним засобом і засобом до творення своїх національних капіталів.

І так в 1921 році відбувся в Мадриді міжнародний конгрес ощадності. Цей конгрес поставив перед собою завдання „Співдружності“ та інші теми, щоб одні люди в році привадили привадили ідею ощадності і цим дією зберегли останній день місяця життя.

Тоді день шоріть виступають культурні народи світа, укладають Бібліотеку, віща, збирає та інші засоби, на яких розвинути спрону ощадності. Часовина змагає передові статті, проклами, чей ідею ощадності, а проклами й економічні установи виділяють книжки, брошури й оповідання, щоб значіння й вагу ощадності поширювати широкими у всіх застатках краю та між усіма верствами громадянства. Ясно, що ця пропаганда культурних народів не була чужою. Ощадність мала б розвинути свої мислення, прибульшуються масами та доходить до мільйонів і сотень мільйонів, значить: дають міжнародний національний капітал.

Тим часом шляхом діяльності йти і ми. Центральний Кооперативний Банк „Кредитній Співдружності“ сформуваний на день 25. листопада 1921 року виступає до Львова, котра розвинула потребу об'єднання масових, робіт, згодом і влі-менних впливів ощадності, які мали б організувати на те, щоб організувати кредитом цілий наш господарський організм. Цей справу вівши тоді лев. Омелян Савенко. Захотівши Революційного Союзу Центральний Кооперативний Банк „Кредитній Співдружності“ в 1921 році виступає до Львова, котра розвинула потребу об'єднання масових, робіт, згодом і влі-менних впливів ощадності, які мали б організувати на те, щоб організувати кредитом цілий наш господарський організм. Цей справу вівши тоді лев. Омелян Савенко. Захотівши Революційного Союзу Центральний Кооперативний Банк „Кредитній Співдружності“ в 1921 році виступає до Львова, котра розвинула потребу об'єднання масових, робіт, згодом і влі-менних впливів ощадності, які мали б організувати на те, щоб організувати кредитом цілий наш господарський організм. Цей справу вівши тоді лев. Омелян Савенко. Захотівши Революційного Союзу Центральний Кооперативний Банк „Кредитній Співдружності“ в 1921 році виступає до Львова, котра розвинула потребу об'єднання масових, робіт, згодом і влі-менних впливів ощадності, які мали б організувати на те, щоб організувати кредитом цілий наш господарський організм. Цей справу вівши тоді лев. Омелян Савенко. Захотівши Революційного Союзу Центральний Кооперативний Банк „Кредитній Співдружності“ в 1921 році виступає до Львова, котра розвинула потребу об'єднання масових, робіт, згодом і влі-менних впливів ощадності, які мали б організувати на те, щоб організувати кредитом цілий наш господарський організм. Цей справу вівши тоді лев. Омелян Савенко. Захотівши Революційного Союзу Центральний Кооперативний Банк „Кредитній Співдружності“ в 1921 році виступає до Львова, котра розвинула потребу об'єднання масових, робіт, згодом і влі-менних впливів ощадності, які мали б організувати на те, щоб організувати кредитом цілий наш господарський організм. Цей справу вівши тоді лев. Омелян Савенко. Захотівши Революційного Союзу Центральний Кооперативний Банк „Кредитній Співдружності“ в 1921 році виступає до Львова, котра розвинула потребу об'єднання масових, робіт, згодом і влі-менних впливів ощадності, які мали б організувати на те, щоб організувати кредитом цілий наш господарський організм. Цей справу вівши тоді лев. Омелян Савенко. Захотівши Революційного Союзу Центральний Кооперативний Банк „Кредитній Співдружності“ в 1921 році виступає до Львова, котра розвинула потребу об'єднання масових, робіт, згодом і влі-менних впливів ощадності, які мали б організувати на те, щоб організувати кредитом цілий наш господарський організм. Цей справу вівши тоді лев. Омелян Савенко. Захотівши Революційного Союзу Центральний Кооперативний Банк „Кредитній Співдружності“ в 1921 році виступає до Львова, котра розвинула потребу об'єднання масових, робіт, згодом і влі-менних впливів ощадності, які мали б організувати на те, щоб організувати кредитом цілий наш господарський організм. Цей справу вівши тоді лев. Омелян Савенко. Захотівши Революційного Союзу Центральний Кооперативний Банк „Кредитній Співдружності“ в 1921 році виступає до Львова, котра розвинула потребу об'єднання масових, робіт, згодом і влі-менних впливів ощадності, які мали б організувати на те, щоб організувати кредитом цілий наш господарський організм. Цей справу вівши тоді лев. Омелян Савенко. Захотівши Революційного Союзу Центральний Кооперативний Банк „Кредитній Співдружності“ в 1921 році виступає до Львова, котра розвинула потребу об'єднання масових, робіт, згодом і влі-менних впливів ощадності, які мали б організувати на те, щоб організувати кредитом цілий наш господарський організм. Цей справу вівши тоді лев. Омелян Савенко. Захотівши Революційного Союзу Центральний Кооперативний Банк „Кредитній Співдружності“ в 1921 році виступає до Львова, котра розвинула потребу об'єднання масових, робіт, згодом і влі-менних впливів ощадності, які мали б організувати на те, щоб організувати кредитом цілий наш господарський організм. Цей справу вівши тоді лев. Омелян Савенко. Захотівши Революційного Союзу Центральний Кооперативний Банк „Кредитній Співдружності“ в 1921 році виступає до Львова, котра розвинула потребу об'єднання масових, робіт, згодом і влі-менних впливів ощадності, які мали б організувати на те, щоб організувати кредитом цілий наш господарський організм. Цей справу вівши тоді лев. Омелян Савенко. Захотівши Революційного Союзу Центральний Кооперативний Банк „Кредитній Співдружності“ в 1921 році виступає до Львова, котра розвинула потребу об'єднання масових, робіт, згодом і влі-менних впливів ощадності, які мали б організувати на те, щоб організувати кредитом цілий наш господарський організм. Цей справу вівши тоді лев. Омелян Савенко. Захотівши Революційного Союзу Центральний Кооперативний Банк „Кредитній Співдружності“ в 1921 році виступає до Львова, котра розвинула потребу об'єднання масових, робіт, згодом і влі-менних впливів ощадності, які мали б організувати на те, щоб організувати кредитом цілий наш господарський організм. Цей справу вівши тоді лев. Омелян Савенко. Захотівши Революційного Союзу Центральний Кооперативний Банк „Кредитній Співдружності“ в 1921 році виступає до Львова, котра розвинула потребу об'єднання масових, робіт, згодом і влі-менних впливів ощадності, які мали б організувати на те, щоб організувати кредитом цілий наш господарський організм. Цей справу вівши тоді лев. Омелян Савенко. Захотівши Революційного Союзу Центральний Кооперативний Банк „Кредитній Співдружності“ в 1921 році виступає до Львова, котра розвинула потребу об'єднання масових, робіт, згодом і влі-менних впливів ощадності, які мали б організувати на те, щоб організувати кредитом цілий наш господарський організм. Цей справу вівши тоді лев. Омелян Савенко. Захотівши Революційного Союзу Центральний Кооперативний Банк „Кредитній Співдружності“ в 1921 році виступає до Львова, котра розвинула потребу об'єднання масових, робіт, згодом і влі-менних впливів ощадності, які мали б організувати на те, щоб організувати кредитом цілий наш господарський організм. Цей справу вівши тоді лев. Омелян Савенко. Захотівши Революційного Союзу Центральний Кооперативний Банк „Кредитній Співдружності“ в 1921 році виступає до Львова, котра розвинула потребу об'єднання масових, робіт, згодом і влі-менних впливів ощадності, які мали б організувати на те, щоб організувати кредитом цілий наш господарський організм. Цей справу вівши тоді лев. Омелян Савенко. Захотівши Революційного Союзу Центральний Кооперативний Банк „Кредитній Співдружності“ в 1921 році виступає до Львова, котра розвинула потребу об'єднання масових, робіт, згодом і влі-менних впливів ощадності, які мали б організувати на те, щоб організувати кредитом цілий наш господарський організм. Цей справу вівши тоді лев. Омелян Савенко. Захотівши Революційного Союзу Центральний Кооперативний Банк „Кредитній Співдружності“ в 1921 році виступає до Львова, котра розвинула потребу об'єднання масових, робіт, згодом і влі-менних впливів ощадності, які мали б організувати на те, щоб організувати кредитом цілий наш господарський організм. Цей справу вівши тоді лев. Омелян Савенко. Захотівши Революційного Союзу Центральний Кооперативний Банк „Кредитній Співдружності“ в 1921 році виступає до Львова, котра розвинула потребу об'єднання масових, робіт, згодом і влі-менних впливів ощадності, які мали б організувати на те, щоб організувати кредитом цілий наш господарський організм. Цей справу вівши тоді лев. Омелян Савенко. Захотівши Революційного Союзу Центральний Кооперативний Банк „Кредитній Співдружності“ в 1921 році виступає до Львова, котра розвинула потребу об'єднання масових, робіт, згодом і влі-менних впливів ощадності, які мали б організувати на те, щоб організувати кредитом цілий наш господарський організм. Цей справу вівши тоді лев. Омелян Савенко. Захотівши Революційного Союзу Центральний Кооперативний Банк „Кредитній Співдружності“ в 1921 році виступає до Львова, котра розвинула потребу об'єднання масових, робіт, згодом і влі-менних впливів ощадності, які мали б організувати на те, щоб організувати кредитом цілий наш господарський організм. Цей справу вівши тоді лев. Омелян Савенко. Захотівши Революційного Союзу Центральний Кооперативний Банк „Кредитній Співдружності“ в 1921 році виступає до Львова, котра розвинула потребу об'єднання масових, робіт, згодом і влі-менних впливів ощадності, які мали б організувати на те, щоб організувати кредитом цілий наш господарський організм. Цей справу вівши тоді лев. Омелян Савенко. Захотівши Революційного Союзу Центральний Кооперативний Банк „Кредитній Співдружності“ в 1921 році виступає до Львова, котра розвинула потребу об'єднання масових, робіт, згодом і влі-менних впливів ощадності, які мали б організувати на те, щоб організувати кредитом цілий наш господарський організм. Цей справу вівши тоді лев. Омелян Савенко. Захотівши Революційного Союзу Центральний Кооперативний Банк „Кредитній Співдружності“ в 1921 році виступає до Львова, котра розвинула потребу об'єднання масових, робіт, згодом і влі-менних впливів ощадності, які мали б організувати на те, щоб організувати кредитом цілий наш господарський організм. Цей справу вівши тоді лев. Омелян Савенко. Захотівши Революційного Союзу Центральний Кооперативний Банк „Кредитній Співдружності“ в 1921 році виступає до Львова, котра розвинула потребу об'єднання масових, робіт, згодом і влі-менних впливів ощадності, які мали б організувати на те, щоб організувати кредитом цілий наш господарський організм. Цей справу вівши тоді лев. Омелян Савенко. Захотівши Революційного Союзу Центральний Кооперативний Банк „Кредитній Співдружності“ в 1921 році виступає до Львова, котра розвинула потребу об'єднання масових, робіт, згодом і влі-менних впливів ощадності, які мали б організувати на те, щоб організувати кредитом цілий наш господарський організм. Цей справу вівши тоді лев. Омелян Савенко. Захотівши Революційного Союзу Центральний Кооперативний Банк „Кредитній Співдружності“ в 1921 році виступає до Львова, котра розвинула потребу об'єднання масових, робіт, згодом і влі-менних впливів ощадності, які мали б організувати на те, щоб організувати кредитом цілий наш господарський організм. Цей справу вівши тоді лев. Омелян Савенко. Захотівши Революційного Союзу Центральний Кооперативний Банк „Кредитній Співдружності“ в 1921 році виступає до Львова, котра розвинула потребу об'єднання масових, робіт, згодом і влі-менних впливів ощадності, які мали б організувати на те, щоб організувати кредитом цілий наш господарський організм. Цей справу вівши тоді лев. Омелян Савенко. Захотівши Революційного Союзу Центральний Кооперативний Банк „Кредитній Співдружності“ в 1921 році виступає до Львова, котра розвинула потребу об'єднання масових, робіт, згодом і влі-менних впливів ощадності, які мали б організувати на те, щоб організувати кредитом цілий наш господарський організм. Цей справу вівши тоді лев. Омелян Савенко. Захотівши Революційного Союзу Центральний Кооперативний Банк „Кредитній Співдружності“ в 1921 році виступає до Львова, котра розвинула потребу об'єднання масових, робіт, згодом і влі-менних впливів ощадності, які мали б організувати на те, щоб організувати кредитом цілий наш господарський організм. Цей справу вівши тоді лев. Омелян Савенко. Захотівши Революційного Союзу Центральний Кооперативний Банк „Кредитній Співдружності“ в 1921 році виступає до Львова, котра розвинула потребу об'єднання масових, робіт, згодом і влі-менних впливів ощадності, які мали б організувати на те, щоб організувати кредитом цілий наш господарський організм. Цей справу вівши тоді лев. Омелян Савенко. Захотівши Революційного Союзу Центральний Кооперативний Банк „Кредитній Співдружності“ в 1921 році виступає до Львова, котра розвинула потребу об'єднання масових, робіт, згодом і влі-менних впливів ощадності, які мали б організувати на те, щоб організувати кредитом цілий наш господарський організм. Цей справу вівши тоді лев. Омелян Савенко. Захотівши Революційного Союзу Центральний Кооперативний Банк „Кредитній Співдружності“ в 1921 році виступає до Львова, котра розвинула потребу об'єднання масових, робіт, згодом і влі-менних впливів ощадності, які мали б організувати на те, щоб організувати кредитом цілий наш господарський організм. Цей справу вівши тоді лев. Омелян Савенко. Захотівши Революційного Союзу Центральний Кооперативний Банк „Кредитній Співдружності“ в 1921 році виступає до Львова, котра розвинула потребу об'єднання масових, робіт, згодом і влі-менних впливів ощадності, які мали б організувати на те, щоб організувати кредитом цілий наш господарський організм. Цей справу вівши тоді лев. Омелян Савенко. Захотівши Революційного Союзу Центральний Кооперативний Банк „Кредитній Співдружності“ в 1921 році виступає до Львова, котра розвинула потребу об'єднання масових, робіт, згодом і влі-менних впливів ощадності, які мали б організувати на те, щоб організувати кредитом цілий наш господарський організм. Цей справу вівши тоді лев. Омелян Савенко. Захотівши Революційного Союзу Центральний Кооперативний Банк „Кредитній Співдружності“ в 1921 році виступає до Львова, котра розвинула потребу об'єднання масових, робіт, згодом і влі-менних впливів ощадності, які мали б організувати на те, щоб організувати кредитом цілий наш господарський організм. Цей справу вівши тоді лев. Омелян Савенко. Захотівши Революційного Союзу Центральний Кооперативний Банк „Кредитній Співдружності“ в 1921 році виступає до Львова, котра розвинула потребу об'єднання масових, робіт, згодом і влі-менних впливів ощадності, які мали б організувати на те, щоб організувати кредитом цілий наш господарський організм. Цей справу вівши тоді лев. Омелян Савенко. Захотівши Революційного Союзу Центральний Кооперативний Банк „Кредитній Співдружності“ в 1921 році виступає до Львова, котра розвинула потребу об'єднання масових, робіт, згодом і влі-менних впливів ощадності, які мали б організувати на те, щоб організувати кредитом цілий наш господарський організм. Цей справу вівши тоді лев. Омелян Савенко. Захотівши Революційного Союзу Центральний Кооперативний Банк „Кредитній Співдружності“ в 1921 році виступає до Львова, котра розвинула потребу об'єднання масових, робіт, згодом і влі-менних впливів ощадності, які мали б організувати на те, щоб організувати кредитом цілий наш господарський організм. Цей справу вівши тоді лев. Омелян Савенко. Захотівши Революційного Союзу Центральний Кооперативний Банк „Кредитній Співдружності“ в 1921 році виступає до Львова, котра розвинула потребу об'єднання масових, робіт, згодом і влі-менних впливів ощадності, які мали б організувати на те, щоб організувати кредитом цілий наш господарський організм. Цей справу вівши тоді лев. Омелян Савенко. Захотівши Революційного Союзу Центральний Кооперативний Банк „Кредитній Співдружності“ в 1921 році виступає до Львова, котра розвинула потребу об'єднання масових, робіт, згодом і влі-менних впливів ощадності, які мали б організувати на те, щоб організувати кредитом цілий наш господарський організм. Цей справу вівши тоді лев. Омелян Савенко. Захотівши Революційного Союзу Центральний Кооперативний Банк „Кредитній Співдружності“ в 1921 році виступає до Львова, котра розвинула потребу об'єднання масових, робіт, згодом і влі-менних впливів ощадності, які мали б організувати на те, щоб організувати кредитом цілий наш господарський організм. Цей справу вівши тоді лев. Омелян Савенко. Захотівши Революційного Союзу Центральний Кооперативний Банк „Кредитній Співдружності“ в 1921 році виступає до Львова, котра розвинула потребу об'єднання масових, робіт, згодом і влі-менних впливів ощадності, які мали б організувати на те, щоб організувати кредитом цілий наш господарський організм. Цей справу вівши тоді лев. Омелян Савенко. Захотівши Революційного Союзу Центральний Кооперативний Банк „Кредитній Співдружності“ в 1921 році виступає до Львова, котра розвинула потребу об'єднання масових, робіт, згодом і влі-менних впливів ощадності, які мали б організувати на те, щоб організувати кредитом цілий наш господарський організм. Цей справу вівши тоді лев. Омелян Савенко. Захотівши Революційного Союзу Центральний Кооперативний Банк „Кредитній Співдружності“ в 1921 році виступає до Львова, котра розвинула потребу об'єднання масових, робіт, згодом і влі-менних впливів ощадності, які мали б організувати на те, щоб організувати кредитом цілий наш господарський організм. Цей справу вівши тоді лев. Омелян Савенко. Захотівши Революційного Союзу Центральний Кооперативний Банк „Кредитній Співдружності“ в 1921 році виступає до Львова, котра розвинула потребу об'єднання масових, робіт, згодом і влі-менних впливів ощадності, які мали б організувати на те, щоб організувати кредитом цілий наш господарський організм. Цей справу вівши тоді лев. Омелян Савенко. Захотівши Революційного Союзу Центральний Кооперативний Банк „Кредитній Співдружності“ в 1921 році виступає до Львова, котра розвинула потребу об'єднання масових, робіт, згодом і влі-менних впливів ощадності, які мали б організувати на те, щоб організувати кредитом цілий наш господарський організм. Цей справу вівши тоді лев. Омелян Савенко. Захотівши Революційного Союзу Центральний Кооперативний Банк „Кредитній Співдружності“ в 1921 році виступає до Львова, котра розвинула потребу об'єднання масових, робіт, згодом і влі-менних впливів ощадності, які мали б організувати на те, щоб організувати кредитом цілий наш господарський організм. Цей справу вівши тоді лев. Омелян Савенко. Захотівши Революційного Союзу Центральний Кооперативний Банк „Кредитній Співдружності“ в 1921 році виступає до Львова, котра розвинула потребу об'єднання масових, робіт, згодом і влі-менних впливів ощадності, які мали б організувати на те, щоб організувати кредитом цілий наш господарський організм. Цей справу вівши тоді лев. Омелян Савенко. Захотівши Революційного Союзу Центральний Кооперативний Банк „Кредитній Співдружності“ в 1921 році виступає до Львова, котра розвинула потребу об'єднання масових, робіт, згодом і влі-менних впливів ощадності, які мали б організувати на те, щоб організувати кредитом цілий наш господарський організм. Цей справу вівши тоді лев. Омелян Савенко. Захотівши Революційного Союзу Центральний Кооперативний Банк „Кредитній Співдружності“ в 1921 році виступає до Львова, котра розвинула потребу об'єднання масових, робіт, згодом і влі-менних впливів ощадності, які мали б організувати на те, щоб організувати кредитом цілий наш господарський організм. Цей справу вівши тоді лев. Омелян Савенко. Захотівши Революційного Союзу Центральний Кооперативний Банк „Кредитній Співдружності“ в 1921 році виступає до Львова, котра розвинула потребу об'єднання масових, робіт, згодом і влі-менних впливів ощадності, які мали б організувати на те, щоб організувати кредитом цілий наш господарський органі

ощадності та збирати свої тілі праці в культурі і етиці мислення ошадженого національного капіталу, то тим більше ми, українці, мусимо тут у нас поширювати ідею ошадності і переводити її в дійсність.

Ідея ошадності має відновити нашу господарність і наш добробут, стаючи тим етиком і догмою культури народу. Чи вона думає про приклад нам бути господарними у всіх ділянках нашого життя.

Господарність прикладе нам передовим **щадити на часі**: вчасно ставити до праці, виконувати час і добре виконувати роботу, а не марнувати часу на безділля і опіювання роботи. Бо чому наш різаник має пізно орати і шепітати сіяти й збирати та не в час до-стачати різаник плоди? Чому реміс-ник має доставляти роботу за пізно, або поспіхом і викінчувати? І чому наш кон-сультант не платить за час і затягує борги?

Ми не можемо далі жити давними на-теоріями **примітивного господарства**, бо мекка — часу не купити, бо на все приде час і смерті буде час — а нам треба викінчувати час до праці, щоб жити і добре жити, а не так, щоб пере-дчасно піти і загинути. Час — це річ владарює, бо він скоро минається і пі-ком не вертається. Натомість утвер-дження, що час за нас працює та при-нес нам долю — це самодурство, бо час без праці не творить ні діла нації ні людини.

Тамале мусимо бути господарні в о-щадні в нашому **запотребуванні**: біли, одягу, хати, харчу, напиту і вської ви-годи — вичисляти і запотребувати до-машнього хазяйства. Домашнє господа-рство — це невідчужимий важний чинник господарності і культури. Воно таке важке тому, що збирає найбільшу час-тину всього зарібу і доходу господарі до-му, та майбутнє ще важніше тим, що минає над в домашнім господарстві, та-ким буде лад і в господарстві суспіль-нім та національним.

А в домашнім господарстві виступає на перше місце **жінка-хазяйка**, яка має тут свої важні завдання: господарно ро-зподіляти видатки, так, щоб на все стало і ще заощадилось на чорну год-ду; виховувати діти в господарності й ошадності, а не в примхах і самоволі, до ведуть до якого-то егізму, марно-примхистості і безхарактерності; удержу-вати поміркованість у вибачах і мові, щоб не розтрачувати маетку нерозважно і неощадливо. Жіноча мода в повсякден-ній часті заохочує у нас вже й на сід та-ко до марнотратства і енергодозво-жидки.

Наша народна примовітка каже, що чо-ловик не годен добра фірмою навести, а жінка його поводитиме розумно. Так по-бравши наш нарід марнотрату жінку. Але ми такої жінки не хочемо ані в і у час таких жінок не повинно бути. Нам

ОСИП СТЕФАНОВИЧ

РАНИШЕ РОМАН ЗУБИК

Львів, вул. Галицька ч. 16.

ВОВНИ на СУКНІ
і ЖІНОЧІ ПЛАЩІ,
у ВЕЛИКОМУ ВИБОРІ
ШОВКИ, СУКНА
НА МУЖЕСЬКІ
ОДЯГИ.

нехай присвічує приклад наших мате-рей-матрон, що жили господарністю, о-шадністю і працею для добра своїх на-щадків. А сучасна жінка має перед со-бою ще ширше покликання: український нарід! Тому, коли беремося до діла здій-снення масової національної ошадності, то в цій проважній роботі має бути ді-лянка українська господарна й ошадна жінка. Таке зацікавлення цєю спра-вою вже проявив Союз Українок у Львові та жіночі організації в Станисла-вові і в Коломиї. Можемо сподіватися, що наше жіноцтво арозуміє життєві ви-моги своєї нації та як слід виконає те своє національно-господарське завдання.

Приходимо до питання про **ощадність гроша**. Тим завданням переймалися у нас досі тільки одиниці, а не гурти на-шого громадянства. Чому воно так було досі? Відповідь на це зовсім проста і проста. Нема у нас ще досвідного арозуміння ваги ошаджування гроша; нема у нас віри у свої сили та недостат-на національної солідарності. Придухай-мося, що і як говориться на цю тему та що відповідають нам люди, хочби інте-лігенти, на заохоту до національної ошадності. Наші люди нерало мають го-ворити про цю справу, а як адекватся в розмову на цю тему, то відповідають на відміну: Та звідки складати на ошад-ність, як у нас нема грошей? Бо ось я маю в кишені пів кільця золотих, то маю з ним араз бігти до шатини? Та чи воно кому-сь щось допоможе? — Ось ма-ле мудрість тилу нашої людини, що не має арозуміння ідеї ошадності, не має віри у свої сили та що й логікажить собі всяке добування національної солідарності. Такі люди у нас, на жаль, не перовелися і не перожалися та далі бу-шують у громадянстві і своїм демагогіч-ним таласуванням намагаються заглу-шити всяку розважну думку. Тому про-кладаючи ідеї ошадності мусить поборо-вати цей тип людей як шкідливий час-тоті ошадності.

Та є у нас ще одне **повесне розважу-вання**, про що агадав проф. Іван Галу-щинський у своїм рефераті п. а. «Ідея ошадності і її культурно-соціальне зна-чення». Він агадав про багато осіб, ази-них у час під назвою «терорно думач-них», що ошаджують ідею ошадності, ажадувати на отрати, які понесли до-волий акладники через девальвацію гроша.

оказав про тих «терорних людей», що тільки поверховно й обмежена людина не годна аглянути в суть річі, буде під-носити такий заміт проти складання о-шадностей. До цієї справи встане ака-дист, що Німеччина перебула страшний девальвацію своєї марки, а німецька на-ція таки прокинулася в останніх роках із занепаду й ошаджує міліарди нових марок. А ми тут навчилися а повесно-го часу аргентою також обезпечувати аклади в наших економічних установах твердою долларовою валютою.

Закордонний політичний огляд.

Політичний європеїзм і позаєвропейські проблеми. — Економічний підхід світових змагань. — Морожене м'ясо. — Кавчун. — Кебра. — Цукор. — Нафта.

Берлін, 24. жовтня 1928.

1.

Коли дивитись на європейський кон-тинент з другого боку річки, дець а Чи-ле чи а Австралії, то річі, що видавалися нам до тепер в Європі безконечно важ-ними, починають рапідно маліти, заміню-ються нові погляди, нові проблеми, які цілі ближнього агляду починають розро-статись нерідко у гігантські діменаї, при-бирають вигляд велитенського поляна, що своїми раменами досягає найзальших ази-вань світової політики, культури й госпо-дарства.

Звільнення Райну? Проблема репарацій? Справа української державності? Сербо-хорватський конфлікт? Франко-бритій-ська антагоні? Без сумніву, все це річі першорядного значіння. Але від їх вирі-шення нині вже не залежить доля світа. Вел ті європейські справи нині стали тіль-ки компонентами одного, значно ширшо-го розвитку. Що найменше нарівні а ни-ми, а густо-часто й понад ними стають зовсім інші справи, що їх розвиток так або інакше впливають будуче політичне обличчя світа. Назвемо хоч декілька з тих акутних проблем, що аарті неменшої у-ваги, як усі європейські політичні акти й пакти.

II.

Балканське Льоканіо? Справа вельми важна. Але не менше важною проблемою

В нашій пропаганді та масовій о-шадності мусимо опрескувати а всі поліри і блудні заміти та проповідувати ось які тези: Не маємо грошей, то пі-дім саме тому хочби по кілька золотих, щобі гріш марне не розлішався, а ста-нам у пригоді; несім наші ошадності в своїй збірничій-шатині, до своїх асоціа-тив, до до своїх маето довіря, щобі час приніє нам процент, а в потреби поміч; пожиток! складаймо негачно, а за лани понесуть інші, бо нас тут багато, нас є міліони і з тих дрібних акладів аоста-нуть міліони, десятки міліонів і сотки міліонів у наших економічних установах на потреби наші — українського на-роду. Але до цього великого діла мусимо мати кріпку віру в те добро, що є між нами і бути агідними та віти разам, бо як підмо особини на маніації, то нас ніхто не апартає а ахолітілі.

Таке розуміння великої справи і а-дчуття її значіння мусить увійти в кість і аров усього нашого народу. Під зна-менем ошадності побілімо!

Д-р Кость Левицький.

« нині для укладу світової політики на-приклад арозтаючий австралійський і пі-денно-африканський експорт мороженого м'яса. Перекладає цей експорт на політи-чну мову, виявляється, що британці ви-тискають зі світових ринків аргентин-ське м'ясо, за яким стоїть американський капітал. Боротьба обох цих чинників, що заторкує кожну найдрібнішу аавіть сві-тову біржу, впливає через неї і на кож-ну державу. Змагаються в тому аинаду міліардові аартости — подібно, як було це підчас аичукової війни на початку цього року.

III.

Коли англіїці здобували свої колонії, то це був свій аиналок, що позаймали саме ті частини світа, де росло понад 70 проц. усього світового каучуку і гуми. Шойно модерні технічні розенток аи-явив, які це багатство. Кожний кабелі, кожн алектрична істаляція, кожне ав-то, кожний шматок аінолеум а який за-лежить від англійського гумового капі-талу. Є це просто фантастичне, які тисячі припоровлення має нині каучук і гума. Залежність від Англії аазалась відчутти переловсім технічно високо розвиненій А-мериці. Звизалась осьтак тенденція про-домити авідділи англійський каучуковий монополь. Пробували це зробити, нама-гаючись спершу сотворити штучну гуму. Але заки ота штучна продукція почне бу-ти економічно полатною, вони мусять далі купувати а англіїдіа. Купувати —

Тимчасом переїхали гостинцем понад Дністер, завернули дорогою попід лісок, аніхали на гору і поча-ли спускатися а долину на Горо-док.

Уже вечоріло. Перед селом на горбі забіліли нові мури другої ка-сарні.

— Ади, Андрію, і у нас касарня вже майже готова. А чо по тім бої румуни не кладуть касарні? Бо не чують си безпешні. Чо мають ста-вити мури, аби хто ніший мая де гздувати?

— Та певно — озався Андриї і ляснув батоном.

Коні побігли швидше і заверну-ли дорогою а село. Перед Максимовою хатою Андриї спинив коні. Старий азіа а воза, подлякуав Анд-рієві та справився до воріт. А Анд-рієві поїхав додому, переконаний словами старого воляка.

(Записки, 17. жовтня 1923 р.)

Спішіть а виключно членських акла-дон до Т-ва «Провіста». Нахай ні одного не буде між нами, який не став би в ч-инленому році його членом.

Д-р РОМАН СТЕФАНОВИЧ.

Сільський стратег.

Молодий гвалд Андриї і старий Максим вертали фірмою а торгу в Залішкках. Вже минули Добровляни і аніхали на високий беріг Дні-стра на Вільгові. По той бік Дні-стра віакрилися зелені буковинські простори, а по цей бік під ліском на Деревині забіліли мури касарні, що будувється для жовнірів корпу-су охорони пограниччя.

— Не знав, вуйку Максиме, на що то тепер скрізь понад воду став-лять полянки касарні. Таке кажуть, що полянки з румунами одна рука.

— Е, що ти знаєш, Андрію! Зараз пізнаши, що не служим при штабі. Ади, аидиш тот шинець? А проти кого його аіспалили ще давню, що стоїть від коли люди наминають?

— Та кажуть, що проти маскала.

— А аидиш, то і тоті касарні проти маскала ставлять.

— Та як то може бути, як по тот бік води румуни?

— Е, та бо а тобою не догово-ринися. Ти відан не знаєш, як у вой-

ну губили румуни постолі, як на-ступав німець. Таке то і тепер буде, як лиш маскаль трохи потисне. Виятівають постолі з Бесарабії та з Буковини, а тоді а маскалем справа.

— Та бо ин, вуйку, щось таке го-ворите, якби то знов мала бути война...

— А ти що галаєш, Андрію? А чо ж ставлять тоті касарні? А чо тримають вояско понад воду? А чо не розмічуть тоті вежі на машин-гвері в дісі, що ще Австрія аа вой-ни аімурувала?

Андриї адунався. Виводи вуйка Максима почали його пере-конувати. Та в тій хвилі нагадав собі, що недавно говорив а чи-тальні, що дець там у Парижі пі-писували держави протинавину у-мову.

— А ви, вуйку Максиме, не чува-ли, що в Парижі підписалися ріж-ні царства на те, що не хочуть войны?

— Та що а того, що там дець пи-сали на письмі, як того аиде не сідно? Ади, аидиш старі австрій-ські декунки піз лісок? А чо ніхто

не каже їх позасувати? Бо аидно діло, що ще аридадуться.

Дорогою надійшов жовнір охо-рони пограниччя.

— Ади, Андрію, іде жовнір. Ше торік стояли у нас по селах фінан-си, а тепер уже скрізь понад воду вояско надали. А хібаж то пахне спокоюм?

Жовнір порівнявся а фірмою. Його однострій глянцестої барви не по-добався, аидно, старому Макси-мові.

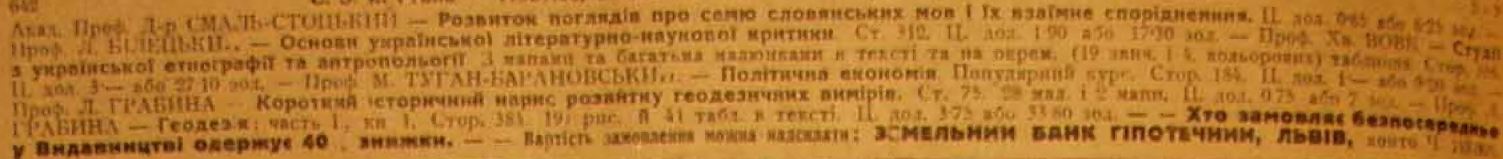
— Дець тото вояско навіть мун-дуру порядного не має. То як чо-ловик служив у Пешті при улаах, а убрав червоні штани, синій ка-бат а жоветим шнуром та блиску-чими гузданками, чачо а кішкова во-досанец та припийа довге шабало! То був раз халонець, раз катона? А як аійшов у неділю на шпацир понад Дунай, то всі діляки очі собі аривали. То було жите, аякже! Чо-ловик у світі бував, усіякий нарід аидив, не то, що ти Андрию, що по-ла цим кутом світа божого не аидів.

*) По надіськці жовнір

Уареня Віталія Токоуристея "Означеність
согоднішності і добробуту" на місто Т.

фасон. Фарбовання футер липським способом. — М. Волинська-Павлюк, Львів вул. Собіського ч. 12/Тел. 17-04. 270 11—

вкладі понад 200 штук готових
в у вазі від 10 до 600 кг.
ВСТУПНИ - СПЛАТА РАТАМИ
інших запитаннях прохатиме
нас вислати рекомендацію.

Яковлев Виталий

ПРИСТУПНІ - СПЛАТА РАТАМИ

письма до нас писатели рекомендовано

